

Kullancscsípés

Dr. Fathi Khaled PhD, gyermeksebész főorvos, Balassa J. Kórház, Gyermekosztály, Szekszárd

A kullancsok számára a legkedvezőbb élettér a mérsékelt éghajlat és a magas páratartalom, így kedvelik az erdő szélét, a tó és folyó menti ligetes részeket, a védett erdők aljnövényzetét, a lombos erdőket, a tűleveles erdők közötti átmeneti részeket, de előfordulnak városi parkokban, játszótereken és a kiskertben is egyre gyakrabban találkozhatunk velük. A kullancscsípés a rovarcsípésektől eltérően teljesen fájdalommentes. A kullancs ráakaszodik a gyermek bőrére, majd némi érzéstelenítés után, átszúrja azt, majd miután rátalált egy kapillárisra észrevétlenül szívja az áldozat vérének. Szívószerve, egy olyan szakszerűen kiképzett szigonyszerű rész, mely csak előrefelé képes haladni. Problémát akkor okoz, hogyha a kullancs emberre veszélyes kórokozóval fertőzött, mert miután megszívta magát vérrel, az ürülékét „visszaöklendezi”, mellyel a kórokozói a szervezetünkbe kerülhetnek.

Milyen betegségeket terjeszthet a kullancs?

A fertőzött kullancs két féle emberre veszélyes betegséget terjeszthet. Az egyik kullancscsípés által terjesztett vírusos megbetegedés: az **agyhártya- és agyvelőgyulladás** (encephalitis), mely súlyos, életveszélyes megbetegedés lehet. Hazánkban átlagosan minden ezredik kullancs fertőzött ezzel a vírussal.

Tünetei: ha a csípést követő napokban a gyermek belázasodik, akkor gondolnunk kell a csípés helyi elfertőződésére vagy súlyosabb esetben kullancs-encephalitisre. Láz esetén mindenképp orvoshoz kell fordulni! Kullancs-encephalitisre jellemző a kezdeti enyhe láz, majd pár nap múlva kiugróan magas láz, erős fejfájás, hányás, szédülés, izomfájdalom jelentkezik.

A már kialakult betegséggel szemben megbízható gyógyszeres kezelés jelenleg még nem biztosított, ellenben hatékony védelmet ad a védőoltás, melyet egy éves kortól kaphatnak a gyerekek és körülbelül három évig védi őket, utána ismételni lehet.

A másik egy bakteriális fertőzés, az úgynevezett **Lyme-kór** (borreliosis), mely gyakrabban fordul elő, nem jár lázzal, ellenben jellegzetes bőrtünetet okoz. A **Lyme-folt** nemcsak a csípés körül, hanem a testen bárhol megjelenhet a kullancs csípése után néhány nappal. Jellemzően egy piros, körkörös, gyűrű alakú folt jelenik meg a bőrön, ami aztán magától elmúlik napokon, heteken belül. Ezenkívül semmilyen egyéb tünet nem jelentkezik hosszú időn belül. A Lyme-kór megfelelő gyógyszeres kezeléssel meggyógyítható, ha korai stádiumban kerül felfedezésre. Még a Lyme-folt jelenléte esetén, általában egyszeri, 3-4 hetes antibiotikum kúra szükséges. A kezelés még akkor is hatásos, ha a csípést követő egy éven belül megkezdik a terápiát. A Lyme-kór ellen jelenleg nincs még védőoltás.

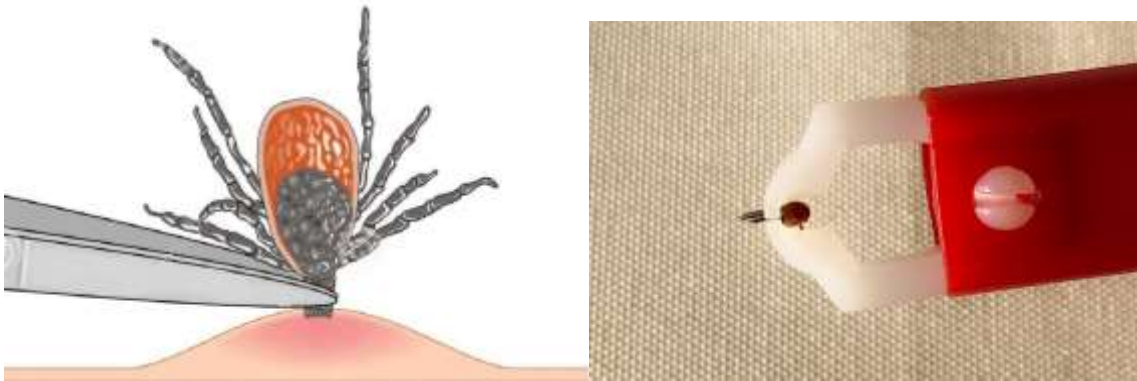
Ha a kiütés, bőrpír viszketés a fő tünet, mely néhány napon belül elmúlik, akkor vélhetően allergiás reakciót váltott ki a kullancs csípése.

Hogyan csökkenthetjük a fertőzöttség lehetőségét?

Fontos a kullancs minél előbbi eltávolítása, ugyanis fertőzésveszélynek vagyunk kitéve, míg a kullancs a bőrön élőszködik. Így, amint kullancsot észlelünk a gyermekén, ne késlekedjünk, minél előbb távolítsuk el a veszélyes élőszködőt. Ezért lényeges, ha "kullancsos" helyen jártunk, minél előbb, alaposan vegyük szemre a gyermek hajlatait (hónalj, combhajlat stb.) a fül környéki hajas fejbőrt.

A kullancs eltávolítására **ne** használjuk olajat, kenőcsöt, alkoholt vagy bármilyen más anyagot, mert az oxigénhiánnyal küzdő kullancsból még több kórokozó juthat az ember vérkeringésébe. Nem célszerű a kullancs potrohát megfogni, megnyomni, mert azzal ingereljük, hogy kórokozót ürítsen szervezetünkbe.

A patikában kapható kullancseltávolító, amivel bárki könnyen eltávolíthatja a kullancsot, a lényeg az, hogy minél előbb megtegye. A kullancseltávolító csipesszel fogjuk meg a szájszerve mögötti részen, és húzzuk ki. Nem kell aggódni, ha a feje beszakad, pár nap múlva magától ki fog esni. Ezután Betadineal kenjük be a kullancs helyét. Általában egy héten belül eltűnik a kis vörös csomó nyomtalanul. A kiszedett kullancsot pusztítsuk el, megakadályozva a további csípés lehetőségét.

Hogy védekezhetünk a kullancscsípés ellen?

Tavasztól a téli fagyok beálltáig kullancsveszélyes időszak van, a bozótos, bokros területeken zárt ruházat ajánlott vagy kullancsriasztó szerekkel védekezünk. A kullancs az árnyas helyeket keresi, így pihenéskor, leüléskor legyünk figyelmesek.

Vizsgáljuk át alaposan a gyermek egész testét a szabadban való tartózkodás után. Minél hamarabb sikerül eltávolítani a kullancsot, annál kisebb a fertőzés esélye. Fontos szem előtt tartanunk azt, hogy nem minden kullancs fertőzött, de jobb elővigyázatosnak lenni.